

Indvandrere og efterkommere i de nordiske lande

Af Jens Bjerre, Michael Drescher og Kamilla Tofting

Indvandring er et fremtrædende emne i den offentlige debat i de nordiske lande, og med 4,2 mio. indvandrere og efterkommere (jf. definitionerne anvendt i denne analyse) udgør indvandrere og efterkommere en væsentlig del af befolkningen på 26,8 mio. i Norden.

De nordiske lande har en række ligheder og forskelle i forhold til indvandrere og efterkommere. Dette belyses i denne analyse på baggrund af en række nye statistikker, der er udarbejdet i samarbejde med de øvrige nordiske statistikbureauer. Analysens fokus er på antal indvandrere og efterkommere i de nordiske lande samt deres uddannelses- og beskæftigelsestilknytning.

Analysens hovedkonklusioner:

- Med 22 pct. har Sverige den største andel af indvandrere og efterkommere i 2017 efterfulgt af Norge (17 pct.) og Danmark (13 pct.). I alle de nordiske lande er der flere indvandrere end efterkommere.
- I Danmark, Sverige og Norge har de to største grupper af indvandrere og efterkommere baggrund i EU/EØS-lande (eksklusiv de nordiske lande) og Asien. Disse to grupper udgør langt hovedparten af indvandrerne og efterkommerne i Danmark (71 pct.), Sverige (56 pct.) og Norge (65 pct.).
- Relativt mange nordiske indvandrere studerer i Danmark. Halvdelen af de 20-24-årige indvandrere fra de øvrige nordiske lande med minimum 2 års ophold i Danmark er i gang med en videregående uddannelse. I Sverige og Norge er den tilsvarende andel henholdsvis 32 og 27 pct.
- Indvandrere i Danmark, Sverige, Norge og Finland har generelt en lavere beskæftigelse end resten af befolkningen (eksklusiv efterkommere), hvilket både gælder for mænd og kvinder. Tallene dækker dog over store forskelle mellem indvandrere fra forskellige regioner, hvor beskæftigelsen generelt er højere blandt indvandrere fra de nordiske lande og EU/EØS, mens den laveste beskæftigelse findes blandt indvandrere fra Afrika.
- Ca. 24 pct. af efterkommerne mellem 20 og 29 år i Danmark er hverken i uddannelse eller i beskæftigelse, hvilket er en højere andel end resten af befolkningen (eksklusiv indvandrere). Samme tendens ses også i Sverige, Norge og Finland. Den højeste andel findes generelt blandt efterkommere fra Afrika, og i Danmark er 31 pct. af efterkommerne fra Afrika hverken under uddannelse eller i beskæftigelse.

4,2 mio. indvandrere og efterkommere i Norden

Indvandring til de nordiske lande er et relativt nyt fænomen, der for alvor tog fart i årtierne efter 2. verdenskrig. Der skete her en gradvis åbning af grænserne, hvilket blev indledt med den nordiske pasunion, som blev etableret i 1950'erne, den senere oprettelse af EF og endelig etableringen af EU's indre marked, som medførte fri bevægelighed for arbejdskraft mellem EU-lande. Mangel på arbejdskraft har også ført til indvandring til Danmark af gæstearbejdere fra blandt andet Tyrkiet og Pakistan i 1960'erne, hvilket afledte ny indvandring via familiesammenføring.^{1,2}

Indvandringen til Norden har siden 1970'erne i stigende grad været påvirket af internationale flygtningestrømme, og i Danmark blev tendensen yderligere forstærket op gennem 1980'erne, hvor der kom mange flygtninge fra Irak, Iran og Somalia. Senest har Europa taget imod mange flygtninge fra blandt andet Syrien. Årsagerne til immigration er mange, hvilket også medvirker til, at nogle indvandrere for en kortere periode, mens andre søger ophold permanent.

Antallet af indvandrere og efterkommere i Norden er 4,2 mio. (inklusive ca. 450.000 interne nordiske indvandrere og efterkommere)³, og denne gruppe udgør med 16 pct. derfor en væsentlig del af befolkningen. Der er dog forskel på, hvor stor en del af befolkningen indvandrere og efterkommere udgør mellem de nordiske lande. Fx er andelen af indvandrere og efterkommere højest i Sverige med ca. 22 pct., mens den mindste andel findes i Finland med knap 7 pct., jf. tabel 1. Det bemærkes, at de anvendte definitioner af indvandrere og efterkommere adskiller sig fra Danmarks Statistiks traditionelle herkomstdefinition.

Tabel 1 Befolkningen i de nordiske lande. 2017

	Antal	Andel
Danmark		
I alt	5 748 769	100
Indvandrere	569 667	10
Efterkommere	168 017	3
Resten af befolkningen	5 011 085	87
Sverige		
I alt	9 995 153	100
Indvandrere	1 687 597	17
Efterkommere	535 095	5
Resten af befolkningen	7 772 461	78
Norge		
I alt	5 258 317	100
Indvandrere	724 987	14
Efterkommere	158 764	3
Resten af befolkningen	4 374 566	83
Finland		
I alt	5 503 297	100
Indvandrere	306 840	6
Efterkommere	57 947	1
Resten af befolkningen	5 138 510	93
Island		
I alt	338 349	100
Indvandrere	35 997	11
Efterkommere	4 473	1
Resten af befolkningen	297 879	88

Kilde: Tabel CITI03 fra www.nordicstatistics.org/integration-and-migration.

¹ Kilde: Nordic Economic Policy Review (2017) om *Labour Market Integration in the Nordic Countries*, side 117-118.

² Kilde: Rockwool Fondens Forskningsenhed (2016) om *Arbejdsmarkedstilknytningen for flygtninge og indvandrere – ankommet til Danmark i perioden fra 1997 til 2011*, side 8.

³ Interne nordiske indvandrere og efterkommere er nordiske indvandrere og efterkommere, som bor i et andet nordisk land.

Danmarks Statistik har i samarbejde med de øvrige nordiske statistikbureauer udviklet en række nye statistikker, der gør det muligt at sammenligne indvandringen i de nordiske lande, jf. boks 1. I denne analyse præsenteres et udpluk af resultaterne fra de nye statistikker.

Boks 1. Nye statistikker over indvandringen i Norden

De nye statistikker, der gør det muligt at sammenligne indvandringen i de nordiske lande, omfatter blandt andet opgørelser over antallet af indvandrere og efterkommere i landene samt uddannelses- og arbejdsmarkedstilknytning. De nye statistikker findes på www.nordicstatistics.org/integration-and-migration.

Indvandrere defineres som personer, der er født i udlandet, og som har to forældre, der også er født i udlandet. *Efterkommere* defineres som personer, der er født i rapporteringslandet (dvs. Danmark, Sverige, Norge, Finland eller Island), og som har to forældre, der er født i udlandet. *Resten af befolkningen* dækker personer, der uanset fødested, har minimum en forælder, der er født i rapporteringslandet.

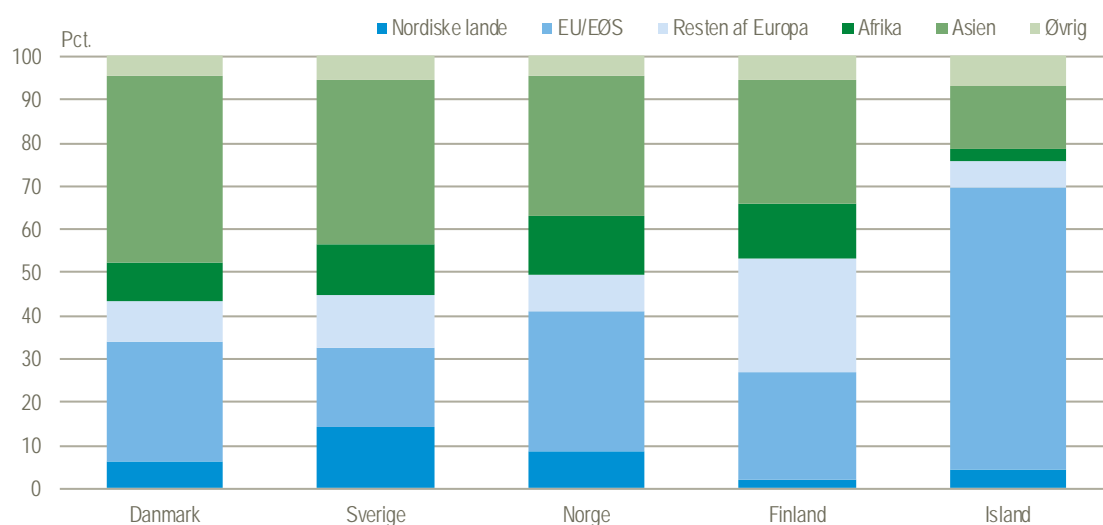
De anvendte definitioner af indvandrere, efterkommere og resten af befolkningen adskiller sig fra Danmarks Statistiks traditionelle herkomstdefinition, som er beskrevet i publikationen [Indvandrere i Danmark 2018](#). Det skyldes, at det har været nødvendigt at anvende definitioner, som er sammenlignelige og kan matche datagrundlaget på tværs af alle de nordiske lande. Der er dog et stort sammenfald mellem de to definitioner i Danmark. Fx var der ifølge Danmarks Statistiks traditionelle herkomstdefinition 570.581 indvandrere i Danmark pr. 1. januar 2017, hvoraf 99,8 pct. også bliver defineret som indvandrere i denne analyse. Ligeledes var der 170.991 efterkommere i Danmark opgjort efter Danmarks Statistiks traditionelle herkomstdefinition, hvor 98 pct. også bliver betragtet som efterkommere i analysen.

Mange indvandrere og efterkommere i Danmark, Sverige og Norge er fra EU og Asien

I Danmark, Sverige og Norge har de to største grupper af indvandrere og efterkommere baggrund i EU/EØS-lande og Asien. Disse to grupper udgør langt hovedparten af indvandrerne og efterkommerne i Danmark (71 pct.), Sverige (56 pct.) og Norge (65 pct.). Norge har en mindre andel indvandrere og efterkommere fra Asien end Danmark og Sverige, men en større andel indvandrere og efterkommere fra EU/EØS sammenlignet med Danmark og Sverige, jf. figur 1.

Ud over EU/EØS og Asien har en stor del af indvandrerne og efterkommerne i Finland også baggrund i europæiske lande uden for EU/EØS-området, hvilket skyldes, at der i Finland er bosat mange personer fra Rusland og det tidligere Sovjetunionen. Det generelle billede er altså relativt ens i Danmark, Sverige, Norge og Finland. Island adskiller sig fra de andre nordiske lande ved, at næsten 2 ud af 3 indvandrere og efterkommere kommer fra andre EU/EØS-lande.

Figur 1 Indvandrere og efterkommere i de nordiske lande fordelt efter baggrundsregion. 2017

Anm.: EU/EØS-lande er eksklusiv de nordiske lande.

Kilde: Tabel CITI03 fra www.nordicstatistics.org/integration-and-migration.

Når indvandrere og efterkommere fordeles på baggrundsland, ses der større variation. Det fremgår af tabel 2, der viser de 10 største baggrundslande for indvandrere og efterkommere for hvert land.

Her ses det fx, at Island i høj grad er præget af indvandring fra blandt andet Polen, Litauen og Tyskland. Modsat er der i Danmark, Sverige, Norge og Finland også personer fra typiske flygtningelande som fx Syrien, Irak, Somalia og Eritrea.

Sveriges største gruppe af indvandrere og efterkommere fra et typisk flygtningeland har baggrund i Irak efterfulgt af Syrien, mens den største gruppe af indvandrere og efterkommere fra et flygtningeland i Norge har baggrund i Somalia. I Danmark udgør indvandrere og efterkommere med baggrund i Syrien den største gruppe fra et typisk flygtningeland, og de er næsten alle indvandret i forbindelse med flygtningekrisen i 2015, hvorfor efterkommere kun udgør en lille del af gruppen. I 2014 var der ca. 8.000 personer i Danmark med baggrund i Syrien, mens dette var oppe på knap 38.000 i 2017, jf. tabel 2.

Tabel 2 Top 10 over antal indvandrere og efterkommere i de nordiske lande fordelt på baggrundsland. 2017

Danmark	Sverige		Norge		Finland		Island		
Tyrkiet	61 603	Finland	226 823	Polen	108 255	Sovjetunion	65 889	Polen	15 828
Polen	44 722	Irak	188 024	Litauen	42 491	Estland	50 545	Litauen	2 111
Syrien	37 684	Syrien	173 377	Somalia	41 463	Somalia	18 254	Filippinerne	1 954
Tyskland	33 384	Polen	106 333	Sverige	39 266	Irak	17 369	Tyskland	1 258
Irak	31 657	Jugoslavien	105 433	Pakistan	36 700	Rusland	13 274	Thailand	1 153
Rumænien	26 531	Iran	89 393	Irak	32 304	Jugoslavien	10 913	Letland	974
Libanon	26 240	Somalia	89 189	Tyskland	27 593	Kina	10 705	Storbrit.	902
Pakistan	24 139	Tyrkiet	78 704	Eritrea	23 618	Vietnam	9 979	Vietnam	880
Bosnien-Herc.	22 935	Bosnien-Herc.	77 967	Filippinerne	22 892	Thailand	9 308	USA	837
Somalia	20 652	Tyskland	57 531	Vietnam	22 658	Tyrkiet	8 572	Portugal	765
Øvrige lande	408 137	Øvrige lande	1 029 918	Øvrige lande	486 511	Øvrige lande	149 979	Øvrige lande	13 808
I alt	737 684	I alt	2 222 692	I alt	883 751	I alt	364 787	I alt	40 470

Kilde: Tabel CITI03 fra www.nordicstatistics.org/integration-and-migration.

Sammensætningen af Sveriges indvandrerbefolkning kommer også til udtryk i tabel 2 ved, at der er ca. 723.000 indvandrere og efterkommere fra Irak, Syrien, Jugoslavien, Iran, Somalia og Bosnien-Hercegovina, der alle kan betegnes som traditionelle flygtningelande. Disse seks lande står for omkring en tredjedel af samtlige indvandrere og efterkommere i Sverige.

Gruppen af indvandrere og efterkommere fra Polen er stor i både Danmark, Sverige, Norge og Island. Det er i den sammenhæng værd at bemærke, at der er bosat dobbelt så mange polakker i Norge som i Danmark, hvilket blandt andet kan skyldes en gunstig økonomisk udvikling i Norge, som kan have tiltrukket mange arbejdsmarkedsimmigranter fra østeuropæiske EU-lande.^{4,5} Størstedelen af de polske indvandrere og efterkommere i Sverige og Danmark er også arbejdsmigranter, men en del er også politiske flygtninge, der indvandrede inden Sovjetunionens sammenbrud.⁶

Relativt mange indvandrere fra Asien og Afrika har opholdt sig i Danmark i over 15 år

Figur 2 viser indvandrere i de nordiske lande fordelt på opholdstid. Det ses eksempelvis, at mere end halvdelen af indvandrerne i Danmark fra Norden og EU/EØS-lande har en opholdstid på under 8 år. Det er nogenlunde samme andel som i Norge, Finland og Island, mens den tilsvarende andel er under 30 pct. i Sverige. Modsat har Sverige markant flere indvandrere fra Norden og EU/EØS-lande, som har opholdt sig i landet i mere end 15 år.

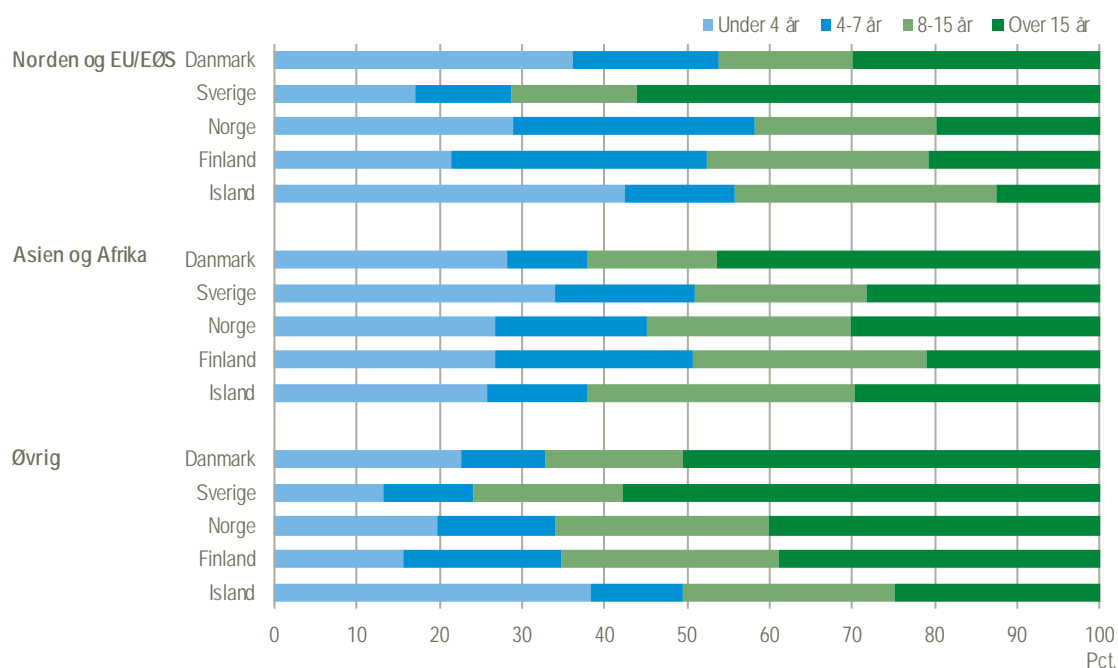
⁴ Kilde: Nordic Economic Policy Review (2017) om [Labour Market Integration in the Nordic Countries](#), side 22.

⁵ EU blev i 2004 udvidet med 10 lande, heriblandt Polen. Fra 2004 til 2018 er den økonomiske aktivitet steget med 23 pct. i Norge, mens den økonomiske aktivitet er steget med 17 pct. i Danmark. Den højere vækst i Norge skal blandt andet ses i sammenhæng med, at norsk økonomi ikke var ligeså hårdt af den økonomiske krise som Danmark.

⁶ Kilde: Nordic Economic Policy Review (2017) om [Labour Market Integration in the Nordic Countries](#), side 117 og Rockwool Fondens Forskningsenhed (1999) om [Indvandringen til Danmark. Internationale og nationale perspektiver](#), side 251.

Ser man på indvandrere fra Asien eller Afrika, er det derimod Danmark, som adskiller sig fra de øvrige nordiske lande ved, at næsten halvdelen af de asiatiske og afrikanske indvandrere har opholdt sig i Danmark i over 15 år. I de andre nordiske lande ligger denne andel omkring 30 pct. eller derunder.

Figur 2 Indvandrere i de nordiske lande fordelt på opholdstid og baggrundregion. 2017

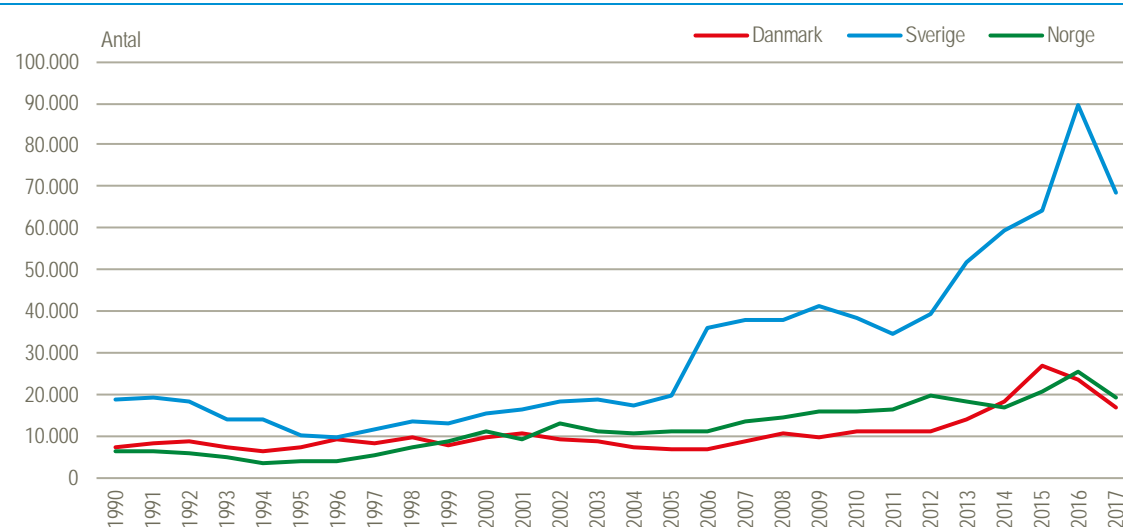

Kilde: Tabel MIGR06 fra www.nordicstatistics.org/integration-and-migration.

En forklaring på, at Danmark har en højere andel af asiatiske og afrikanske indvandrere, der har opholdt sig i landet over 15 år, kan blandt andet findes i indvandringsmønstrene til de nordiske lande de seneste årtier.

Kigger man på antallet af udenlandske statsborgere, der er indvandret til Danmark, Sverige og Norge fra Asien og Afrika, har Sverige og Norge oplevet en større stigning i antallet af indvandring de seneste 15 år sammenlignet med antallet af indvandring i 1990'erne, jf. figur 3. Det påvirker fordelingerne efter opholdstid, at der er relativt færre, som er indvandret til Danmark de seneste 15 år.

Figur 3 Antal indvandrede udenlandske statsborgere til Danmark, Sverige og Norge fra Asien og Afrika. 1990 til 2017

Kilde: Tabel MIGR01 fra www.nordicstatistics.org/population.

Mange indvandrere i Danmark fra Norden er i gang med en videregående uddannelse

Der er relativ stor forskel mellem de nordiske lande, når man ser på andelen af 20-24-årige indvandrere i gang med en videregående uddannelse, jf. tabel 3. Der fokuseres på 20-24-årige, fordi det er den aldersgruppe, hvor mange unge tager en videregående uddannelse.

Den højeste andel findes i Danmark, hvor 34 pct. af de 20-24-årige indvandrere er i gang med en videregående uddannelse.⁷ Herefter følger Norge med 24 pct., mens Sverige har den laveste andel blandt de fire lande med ca. 18 pct.

Tabel 3 Indvandrere mellem 20 og 24 år i de nordiske lande, der er i gang med en videregående uddannelse, fordelt efter baggrundsregion. 2016

	Danmark	Sverige	Norge	Finland
	procent			
Indvandrere i alt	34	18	24	21
Nordiske lande	49	32	27	17
EU/EØS	42	24	24	14
Resten af Europa	30	23	35	31
Afrika	25	10	18	6
Asien	27	18	25	23
Nordamerika og Oceanien	16	32	42	30
Syd- og Mellemamerika	20	17	25	20

Anm: Der betragtes kun indvandrere med minimum 2 års ophold. Island er ikke vist pga. af for få observationer. EU/EØS-lande er eksklusiv de nordiske lande. Statsløse eller personer, hvor baggrundsregion er uoplyst, er ikke vist i tabellen.

Kilde: Tabel EDUC30 fra www.nordicstatistics.org/integration-and-migration.

Det er især indvandrere fra andre nordiske og EU/EØS-lande, der er i gang med en videregående uddannelse i Danmark. Hele 49 pct. af de 20-24-årige indvandrere fra andre nordiske lande og 42 pct. fra EU/EØS-lande er i gang med en videregående uddannelse i Danmark, hvilket er markant højere andele end i de øvrige nordiske lande. En mulig forklaring på dette kan være, at Danmark i en nordisk kontekst har et gunstigt SU-system.

Lavere beskæftigelse blandt indvandrere end resten af befolkningen

Indvandrere i alle de nordiske lande har generelt en lavere beskæftigelsesfrekvens end resten af befolkningen (eksklusiv efterkommere)⁸, hvilket gælder for både mænd og kvinder, jf. tabel 4.

Norge har den højeste beskæftigelsesfrekvens blandt indvandrere, mens Finland har den laveste. Beskæftigelsesfrekvensen angiver her andelen af 20-64-årige, som er i arbejde.

Indvandrere fra Afrika eller Asien har en særlig lav beskæftigelsesfrekvens i alle de nordiske lande. Det kan blandt andet skyldes, at mange fra disse regioner er indvandret med asyl eller familiesammenføring som opholdsgrundlag. Personer, som indvandrer med asyl eller familiesammenføring som opholdsgrundlag, er typisk kendetegnet ved at have betydeligt lavere beskæftigelse end andre grupper (fx EU/EØS-borgere eller arbejdsimmigranter).⁹

⁷ Blandt resten af befolkningen (eksklusiv indvandrere) mellem 20 og 24 år i Danmark var 36 pct. i gang med en videregående uddannelse i 2016.

⁸ DST Analyse om Ikke-vestlige indvandrere på arbejdsmarkedet i Danmark, Norge og Sverige: Hvordan klarer Danmark sig? fra december 2016 viser, at når man standardiserer for køn og alder har indvandrere (udlandsfødte) i Danmark, Sverige og Norge fra udvalgte indvandringslande en lavere beskæftigelse end personer født i Danmark, Sverige eller Norge.

⁹ Kilde: Rockwool Fondens Forskningsenhed (2016) om [Arbejdsmarkedstilknypningen for flygtninge og indvandrere – ankomsten til Danmark i perioden fra 1997 til 2011](#), side 26 og 31

Tabel 4 Beskæftigelsesfrekvens for 20-64-årige indvandrere i de nordiske lande fordelt efter baggrundsregion og køn, 2016

	Danmark	Sverige	Norge	Finland
	procent			
Mænd				
Indvandrere i alt	63	63	68	56
Nordiske lande	64	66	80	67
EU/EØS	73	70	75	65
Resten af Europa	62	74	69	59
Afrika	50	55	50	44
Asien	56	56	60	49
Nordamerika og Oceanien	60	67	72	52
Syd- og Mellemamerika	62	74	69	52
Resten af befolkningen (ekskl. efterkommere)	80	85	80	71
Kvinder				
Indvandrere i alt	53	57	61	46
Nordiske lande	63	70	79	68
EU/EØS	63	66	70	60
Resten af Europa	53	66	64	48
Afrika	42	45	42	29
Asien	45	49	52	37
Nordamerika og Oceanien	47	60	61	40
Syd- og Mellemamerika	57	69	61	41
Resten af befolkningen (ekskl. efterkommere)	76	84	78	73

Anm: Der findes ikke data for Island. Statsløse eller personer, hvor baggrundsregion er uoplyst, er ikke vist i tabellen.

Kilde: Tabel WORK30 fra www.nordicstatistics.org/integration-and-migration.

Beskæftigelsen stiger generelt med opholdstiden

Noget af variationen i beskæftigelsen mellem de nordiske lande kan forklares af forskellige årsager til indvandring, ligesom faktorer som fx køn, alder og uddannelse også kan påvirke integrationen på arbejdsmarkedet, jf. boks 2 nedenfor. Andre studier viser også, at opholdstiden er relevant.¹⁰

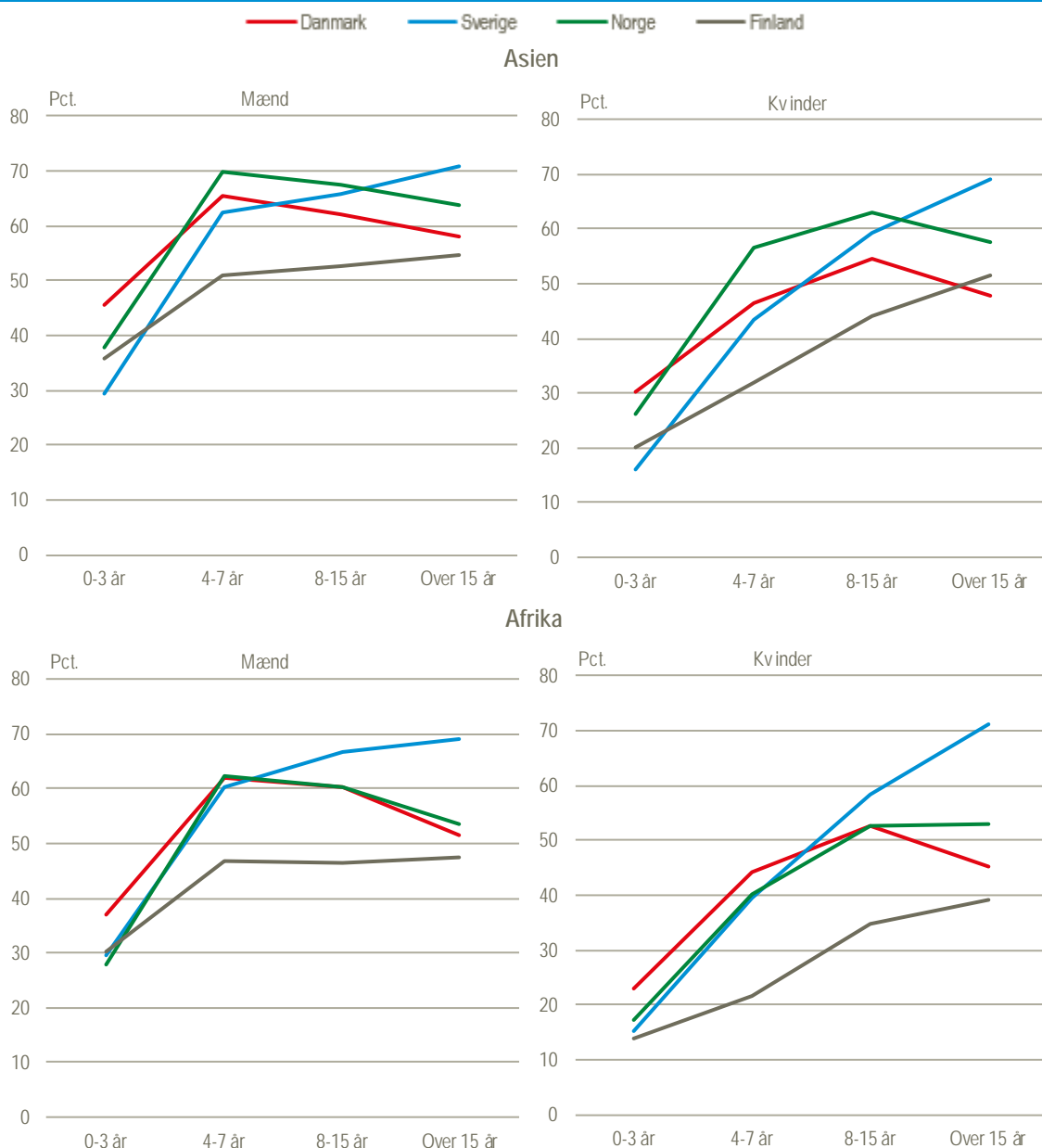
Figur 4 viser beskæftigelsen fordelt efter opholdstid for indvandrere fra Asien og Afrika, der i mange tilfælde er kommet til de nordiske lande som flygtninge eller familiesammenførte. Regionerne er udvalgt, fordi mange indvandrere fra Afrika og Asien i et stort omfang er indvandret af andre årsager end arbejde, hvorfor det er interessant at belyse hvor lang tid, der går før indvandrerne får fodfæste på arbejdsmarkedet.

Det ses blandt andet, at beskæftigelsen generelt stiger i Sverige desto længere opholdstiden er, mens den i både Danmark og Norge falder for indvandrere med mere end 15 års ophold sammenlignet med indvandrere med 8-15 års ophold. Udviklingen kan dække over, at indvandrere med henholdsvis 8-15 års ophold og mere end 15 års ophold kan være forskelligt sammensat med hensyn til alder, uddannelsesniveau og baggrundsland, og derfor skal udviklingen tolkes med forsigtighed.¹¹

¹⁰ Se Nordic Economic Policy Review (2017) om [Labour Market Integration in the Nordic Countries](#), side 124.

¹¹ I DST Analyse om [Flygtninges tilknytning til arbejdsmarkedet i løbet af deres første ti år i Danmark](#) fra juni 2016 følges flygtninge fra Irak og Afghanistan i ti år efter, at de kom til Danmark i 1999 til 2001. Analysen viser blandt andet, at andelen i beskæftigelse stiger i takt med deres opholdstid i Danmark og topper omkring 7 år, hvorefter andelen i beskæftigelse falder. Faldet skal ses i lyset af den internationale økonomiske krise, som startede i 2008.

Figur 4 Beskæftigelse for 20-64 årige indvandrere i de nordiske lande fra Asien eller Afrika efter opholdstid. 2016

Anm.: Der findes ikke data for Island.

Kilde: Tabel WORK31 fra www.nordicstatistics.org/integration-and-migration.

Boks 2. Sammensætningseffekter kan påvirke analysens konklusioner

Indvandrere udgør en væsentlig del af befolkningen i alle de nordiske lande, men der er forskel mellem de nordiske lande på årsagerne til indvandring (studerende, arbejdsimmigranter, familiesammenførte og flygtninge mv.). Også når man kigger på indvandrerne i de nordiske lande fordelt på køn, alder, uddannelsesbaggrund og baggrundsregion er der forskel, jf. tabel 7 og 8 i bilaget.

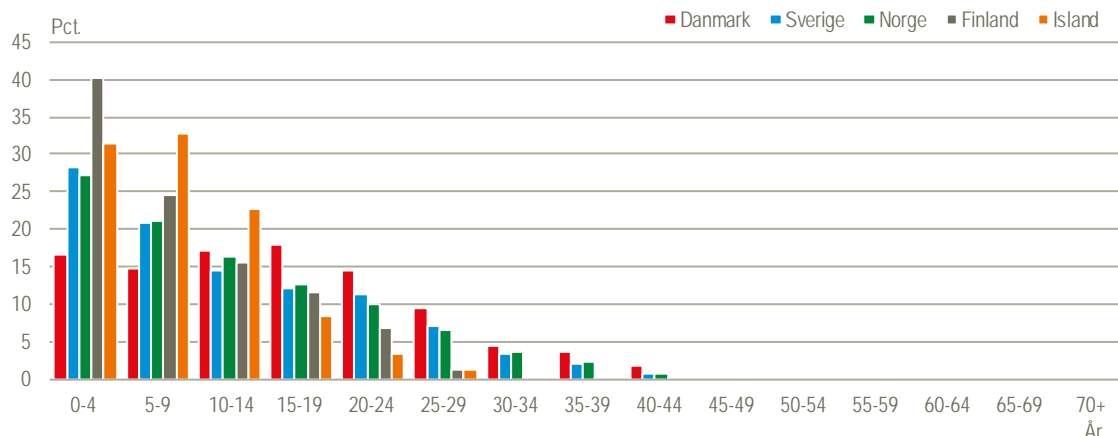
De forskelle mellem de nordiske lande, der ses i forhold til indvandreres uddannelses- og arbejdsmarkedstilknøytning, kan således være påvirket af forskelle i indvandrernes baggrund (dvs. sammensætningseffekter). Af den grund skal konklusionerne i denne analyse tolkes med forsigtighed.

Efterkommere er meget unge

Det er en generel tendens i alle de nordiske lande, at efterkommerne er relativt unge. Det hænger sammen med, at indvandring til Norden først for alvor har taget fart siden 1960'erne. Da indvandringen før 1960'erne var relativt begrænset, er der derfor heller ikke mange efterkommere, der er over 50 år.

Efterkommere fra Asien og Afrika er eksempelvis meget unge. Det ses af figur 5, der illustrerer alderssammensætningen for efterkommere fra disse regioner. Blandt efterkommere fra Asien og Afrika er omkring 90 pct. i Danmark, Norge og Sverige under 30 år i 2017. Og i Finland og Island, hvor indvandring er af lidt nyere karakter, er godt 99 pct. af alle efterkommerne fra Asien og Afrika under 30 år.

Figur 5 Efterkommere fra Asien og Afrika i de nordiske lande fordelt på alder. 2017

Kilde: Tabel CITI03 fra www.nordicstatistics.org/integration-and-migration.

30-34-årige efterkommere har højere beskæftigelse end indvandrere

Som følge af efterkommernes skæve aldersfordeling i forhold til befolkningen som helhed er det ikke hensigtsmæssigt at anvende beskæftigelsesfrekvensen for 20-64-årige, hvis man vil sammenligne efterkommere med indvandrere og resten af befolkningen. Efterkommerne er overrepræsenterede på de yngre alderstrin, jf. figur 5, hvor beskæftigelsen er lav og underrepræsenterede på de ældre alderstrin, hvor beskæftigelsen er høj. I det følgende fokuseres derfor på de yngre alderstrin.

Retter man fokus mod de 30-34-årige, er det en generel tendens i alle de nordiske lande, at efterkommere har en højere beskæftigelse end indvandrere med baggrund i samme region.¹² I alle landene skiller især efterkommere fra Asien sig ud med en højere beskæftigelse end indvandrere. Den største forskel findes i Finland, hvor 30-34-årige efterkommere fra Asien har en beskæftigelsesfrekvens, der er 35 procentpoint højere end indvandrere fra samme region.

Beskæftigelsen er også markant højere blandt efterkommere fra Afrika i Danmark, Norge og Sverige, når man sammenligner med indvandrere fra samme region. Den største forskel findes i Sverige, hvor 30-34-årige efterkommere fra Afrika har en beskæftigelsesfrekvens på 74 pct., hvilket er 25 procentpoint højere end indvandrere fra Afrika.

Forskellen er mindst mellem indvandrere og efterkommere fra EU/EØS-lande, hvilket afspejler, at såvel 30-34-årige indvandrere og efterkommere fra EU/EØS-lande har en relativt høj beskæftigelse i alle de nordiske lande.

Selvom efterkommere generelt har en højere beskæftigelse end indvandrere, er deres beskæftigelsesfrekvens fortsat lavere end resten af befolkningen, jf. tabel 5.

¹² Denne forskel kan blandt andet afspejle, at indvandrere og efterkommere kan være forskelligt sammensat i forhold til eksempelvis uddannelsesbaggrund mv.

Tabel 5 Beskæftigelsesfrekvens for 30-34-årige i de nordiske lande fordelt efter baggrundsregion. 2016

	Danmark	Sverige	Norge	Finland
	procent			
Efterkommere i alt	70	80	75	75
Nordiske lande	74	80	85	.
EU/EØS	73	77	77	.
Resten af Europa	70	82	72	.
Afrika	63	74	69	.
Asien	71	82	75	80
Nordamerika og Oceanien	62	.	.
Syd- og Mellemamerika	78	66	.
Indvandrere i alt	63	60	67	51
Nordiske lande	71	68	83	66
EU/EØS	73	68	74	61
Resten af Europa	69	75	72	55
Afrika	48	49	49	40
Asien	55	54	59	45
Nordamerika og Oceanien	57	62	68	44
Syd- og Mellemamerika	58	71	68	47
Resten af befolkningen	81	88	84	78

Anm.: Der findes ikke data for Island. EU/EØS-lande er eksklusiv de nordiske lande. Statsløse eller personer, hvor baggrundsregion er uoplyst, er ikke vist i tabellen. Celler med mindre end 50 personer er angivet med (.).

Kilde: Tabel WORK30 fra www.nordicstatistics.org/integration-and-migration.

Relativt mange unge efterkommere er hverken i uddannelse eller arbejde

Eftersom mange efterkommere er i den alder, hvor de fleste tager en uddannelse, er det også relevant at opføre hvor mange efterkommere, der hverken er under uddannelse eller i beskæftigelse. Af tabel 6 fremgår det, at omkring 1 ud af 4 efterkommere mellem 20 og 29 år i Danmark hverken er under uddannelse eller i beskæftigelse, hvilket er en højere andel end resten af befolkningen (eksklusiv indvandrere). Samme tendens ses også i Sverige, Norge og Finland.

Tabel 6 Andel 20-29-årige efterkommere i de nordiske lande, der hverken er under uddannelse eller i beskæftigelse. 2016

	Danmark	Sverige	Norge	Finland
	procent			
Efterkommere i alt	24	18	19	29
Nordiske lande	20	20	19	33
EU/EØS	21	20	18	23
Resten af Europa	21	16	16	25
Afrika	31	23	25	39
Asien	24	17	18	26
Nordamerika og Oceanien	25	.	.
Syd- og Mellemamerika	27	19	23	.
Resten af befolkningen (ekskl. indvandrere)	16	13	14	18

Anm.: Der findes ikke data for Island. EU/EØS-lande er eksklusiv de nordiske lande. Statsløse eller personer, hvor baggrundsregion er uoplyst, er ikke vist i tabellen. Celler med mindre end 50 personer er angivet med (.).

Kilde: Tabel LABO30 fra www.nordicstatistics.org/integration-and-migration.

Den højeste andel, som hverken er under uddannelse eller i beskæftigelse, findes generelt blandt efterkommere fra Afrika. Den største forskel findes i Finland, hvor andelen af efterkommere fra Afrika, der hverken er under uddannelse eller i beskæftigelse, er 21 procentpoint højere end resten af befolkningen.

Resultaterne vidner om, at selvom efterkommerne langt hen ad vejen klarer sig bedre end indvandrere, er der stadig et stykke vej før de er på samme niveau som resten af den 20-29-årige befolkning.

Boks 3. Opgørelse af unge hverken under uddannelse eller i beskæftigelse

Opgørelsen af unge, der hverken er i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse, omfatter alle ordinære uddannelser (grundskole, gymnasial uddannelse, erhvervsuddannelse og videregående uddannelse). Eftersom der kun kigges på ordinære uddannelse indgår fx produktionsskoler ikke i opgørelsen. Opgørelsen er derfor ikke fuldt ud sammenlignelig med Danmarks Statistiks NEET-klassifikation (Not in Employment, Education or Training).

Desuden er der det forbehold, at der ikke er en fuldstændigt tidsmæssig konsistens mellem opgørelsen af unge under uddannelse og unge i beskæftigelse. Uddannelses- og arbejdsmarkedstillknytningen opgøres på forskellige tidspunkter i de nordiske lande, hvor uddannelsesoplysningerne generelt er fra september eller oktober, mens beskæftigelsesoplysninger er fra november eller december.

Bilag

Tabel 7 Indvandrere i de nordiske lande fordelt på køn, alder og baggrundsregion. 2017

	Danmark	Sverige	Norge	Finland	Island
	procent				
Mænd					
Indvandrere i alt	50	50	52	51	52
Norden	38	43	50	57	40
EU/EØS-lande	54	51	60	55	56
Resten af Europa	47	47	43	41	45
Afrika	54	53	55	60	54
Asien (inkl. Tyrkiet)	49	52	47	52	37
Nordamerika og Oceanien	51	55	50	63	52
Mellem- og Sydamerika	40	48	42	51	40
Kvinder					
Indvandrere i alt	50	50	48	49	48
Norden	62	57	50	43	60
EU/EØS-lande	46	49	40	45	44
Resten af Europa	53	53	57	59	55
Afrika	46	47	45	40	46
Asien (inkl. Tyrkiet)	51	48	53	48	63
Nordamerika og Oceanien	49	45	50	37	48
Mellem- og Sydamerika	60	52	58	49	60
Under 30 år					
Indvandrere i alt	31	27	30	32	33
Norden	31	8	22	24	25
EU/EØS-lande	37	23	28	30	36
Resten af Europa	24	21	27	24	26
Afrika	32	42	41	38	23
Asien (inkl. Tyrkiet)	29	35	32	40	26
Nordamerika og Oceanien	37	24	21	25	34
Mellem- og Sydamerika	27	16	19	23	28
30-59 år					
Indvandrere i alt	55	53	61	59	60
Norden	41	36	56	47	46
EU/EØS-lande	50	52	64	62	58
Resten af Europa	61	59	63	59	67
Afrika	59	52	54	59	72
Asien (inkl. Tyrkiet)	61	56	60	56	66
Nordamerika og Oceanien	47	59	56	60	53
Mellem- og Sydamerika	60	65	70	71	66
Over 60 år					
Indvandrere i alt	13	20	9	10	7
Norden	28	56	22	28	29
EU/EØS-lande	14	25	8	8	5
Resten af Europa	15	21	11	17	8
Afrika	10	6	4	3	5
Asien (inkl. Tyrkiet)	10	9	8	4	8
Nordamerika og Oceanien	16	17	23	15	14
Mellem- og Sydamerika	13	19	11	6	6

Anm.: EU/EØS-lande er eksklusiv de nordiske lande. Statsløse eller personer, hvor baggrundsregion er uoplyst, er ikke vist i tabellen.

Kilde: Tabel CITI03 fra www.nordicstatistics.org/integration-and-migration.

Tabel 8 Indvandrere mellem 25 og 64 år i de nordiske lande fordelt på højeste fuldførte uddannelse og baggrundsregion. 2016

	Danmark	Sverige	Norge
	procent		
Grundskole			
Indvandrere i alt	22	32	26
Norden	7	23	12
EU/EØS-lande	7	17	16
Resten af Europa	19	30	22
Afrika	34	48	49
Asien (inkl. Tyrkiet)	35	38	37
Nordamerika og Oceanien	3	8	7
Mellem- og Sydamerika	10	25	23
Gymnasial udd. og erhvervsudd.			
Indvandrere i alt	29	26	30
Norden	22	39	35
EU/EØS-lande	32	24	38
Resten af Europa	36	35	31
Afrika	32	23	21
Asien (inkl. Tyrkiet)	27	22	23
Nordamerika og Oceanien	16	15	15
Mellem- og Sydamerika	25	33	28
Videregående udd.			
Indvandrere i alt	42	35	43
Norden	59	31	53
EU/EØS-lande	53	44	46
Resten af Europa	40	32	46
Afrika	27	23	25
Asien (inkl. Tyrkiet)	32	34	38
Nordamerika og Oceanien	70	64	78
Mellem- og Sydamerika	55	39	49
Uoplyst udd.			
Indvandrere i alt	7	7	2
Norden	11	7	.
EU/EØS-lande	8	15	.
Resten af Europa	5	4	.
Afrika	7	5	.
Asien (inkl. Tyrkiet)	7	6	.
Nordamerika og Oceanien	10	14	.
Mellem- og Sydamerika	10	4	.

Anm.: EU/EØS-lande er eksklusiv de nordiske lande. Statsløse eller personer, hvor baggrundsregionen er uoplyst, er ikke vist i tabellen. Der findes ikke oplysninger om indvandreres uddannelsesgrundbaggrund for Finland og Island.

Kilde: Tabel EDUC32 fra www.nordicstatistics.org/integration-and-migration.